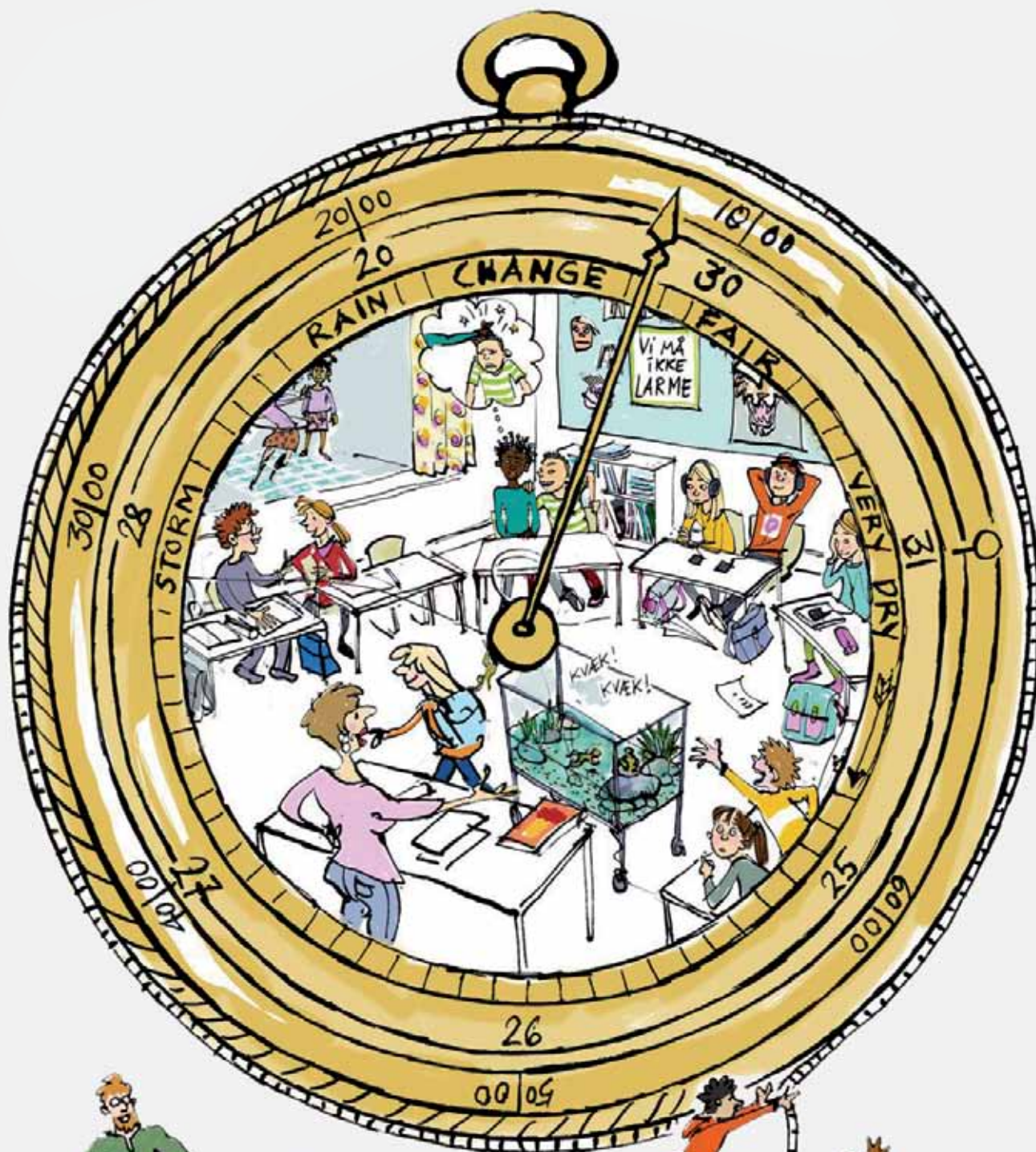

KØBENHAVNER BAROMETERET

Københavnbarometeret 2013 er udarbejdet af Børne- og Ungdomsforvaltningen juni 2013

Redaktion:

Lars Theilgård og Karin Mathiesen, Afdelingen for Sundhed og Indkøb

Daniel Mads Lühr-Madsen og Thomas Etlar Frederiksen, Afdelingen for Pædagogisk Faglighed

Nina Raaschou, Afdelingen for Pædagogisk Service. Tlf 26 72 16 89.

Grafisk formgivning: Gurli Nielsen, Børne- og Ungdomsforvaltningen - 1305-19

Illustrationer: Annette Carlsen

Indhold

De væsentligste resultater	4
Glæde ved at gå i skole	5
Mobningen falder	9
Undervisningen kan differentieres yderligere	11
Læringsmiljø og muligheder for fordybelse	12
Nogle elever føler sig overset i udskoling	15
Færre er fysisk aktive	17
Vold i hjemmet	19
Hvis børnene selv kunne bestemme	20
Sådan kan Københavnerbarometeret bruges	21
Metodiske bemærkninger	22

De væsentligste resultater i 2013

Københavnbarometeret er for sjette år i træk gennemført på alle kommunens alment skoler, og i denne rapport gennemgår vi en række af resultaterne. De væsentligste resultater i 2013 er:

- Elevernes glæde ved at gå i skole er fortsat høj, men der er stadig grund til at være opmærksom på den femtedel af eleverne, som svarer i den nederste halvdel af skalaen på spørgsmålet om, hvad de synes om at gå i skole for tiden.
- Selv om skoleglæden ikke er så høj blandt de store som blandt de små elever, er to tredjedele af de store elever i 7., 8. og 9.klasse tilfredse eller meget tilfredse med undervisningen. Der tegner sig med andre ord ikke et entydigt billede af motivation i udskoling.
- På mobbe-området fortsætter den positive udvikling. Mobningen er faldet et procentpoint fra 2012 til 2013. Færre børn mobber andre, og færre er udsat for mobning hver dag end i 2012.
- Forvaltningen har analyseret sammenhænge mellem besvarelserne og har fundet frem til en række håndtag i selve undervisningen, der kan drejes på for at forebygge mobning.
- 2% af eleverne i København er fortsat udsat for digital mobning.
- Som noget nyt har eleverne kunnet give udtryk for, om de er bange for at en lærer er specielt ”ude efter dig”. 12% af eleverne er bange for dette, 14% af de tosprogede og 11% af de etsprogede.
- Eleverne har også for første gang svaret på, om de som regel har det godt i frikvartererne. 8 % svarer i den nederste halvdel af skalaen (altså 1,2 eller 3).
- Kortlægningen af vold i hjemmet viser samme resultat som i 2012, nemlig at det er 2%, der er udsat for vold.
- Selv om de tosprogede elever i højere grad end de etsprogede har en positiv vurdering af en del områder, har flere tosprogede elever større konkrete trivselsproblemer: På den ene side kan flere tosprogede end etsprogede se meningen med det, der sker i timerne. De oplever, at undervisningen er spændende, har normalt lyst til at lære og synes, de lærer meget. På den anden side oplever de tosprogede stemningen i klassen og lærerens retfærdighed samt konflikternes udfald mindre positivt end de etsprogede gør. Mobbeprocenten for de tosprogede er dobbelt så høj som for de etsprogede, og flere tosprogede end etsprogede, især de tosprogede drenge i udskoling, oplever ikke, at læreren lytter til dem, eller at der bliver lagt mærke til, når de har gjort sig umage i timerne.
- Færre elever er meget fysisk aktive, og flere er fysisk inaktive end sidste år.

Glæde ved at gå i skole

Eleverne er stadig glade for at gå i skole, også størstedelen af de store elever. Lige mange drenge og piger er glade for skolen. Der er fortsat grund til at være opmærksom på det mindretal, som er kede af at gå i skole.

Stadig glæde ved skolen

Ser man på elevernes skoleglæde under et, er der ingen ændringer i de sidste tre år.

Det er i 2013 stadig næsten otte ud af ti elever, der svarer positivt på, hvad de synes om at gå i skole for tiden. Der er dog fortsat 7%, som der er grund til at være meget opmærksom på, fordi de svarer 1 eller 2 og en femtedel, som svarer mellem 1 og 3.

Hvad synes du om at gå i skole for tiden? Procentfordeling for 2011, 2012 og 2013

	2011 n = 13.120	2012 n = 13.603	2013 n = 13.134
1-meget dårligt	3	2	2
2	5	4	5
3	15	14	14
4	29	29	29
5	32	34	35
6-meget godt	16	16	16

De yngre er mere tilfredse

Som det ses, fordeler tilfredsheden sig forskelligt på klassetrin.

Tilfredsheden er større i 4. klasse end i 8. klasse, men det er bemærkelsesværdigt, at tre fjerdedele af eleverne i 8. klasse giver skolen en karakter i den positive halvdel af skalaen. Tilfredsheden hos de store elever er større, end man kan få indtryk af fra den offentlige debat.

Hvad synes du om at gå i skole for tiden? Procentfordeling for 4. og 8. klasse 2013

	4. kl. alle n = 2.692	8. kl. alle n = 1.687
1-meget dårligt	1	3
2	3	6
3	12	16
4	29	30
5	33	33
6-meget godt	23	13

Hvad synes du om at gå i skole for tiden?
Procentfordeling for piger og drenge 2013

	Piger n = 6.645	Drenge n = 6.489
1-meget dårligt	2	2
2	5	5
3	14	13
4	28	30
5	35	35
6-meget godt	16	15

Lidt gladere drenge

Ligesom i 2012 er der ikke er nævnefærdig forskel på, hvor glade piger er for at gå i skole i forhold til drengene. Lige mange drenge og piger svarer i den positive halvdel (4,5 eller 6). Der er sket en forbedring fra 2012 for drengenes vedkommende, da andelen af drenge, der svarer 1 eller 2, er faldet med 2 procentpoint.

Hvad synes du om at gå i skole for tiden?
Procentfordeling for et- og tosprogede 2013

	Tosprogede n = 5.276	Etsprogede n = 7.858
1-meget dårligt	3	2
2	4	5
3	13	14
4	27	31
5	33	36
6-meget godt	20	13

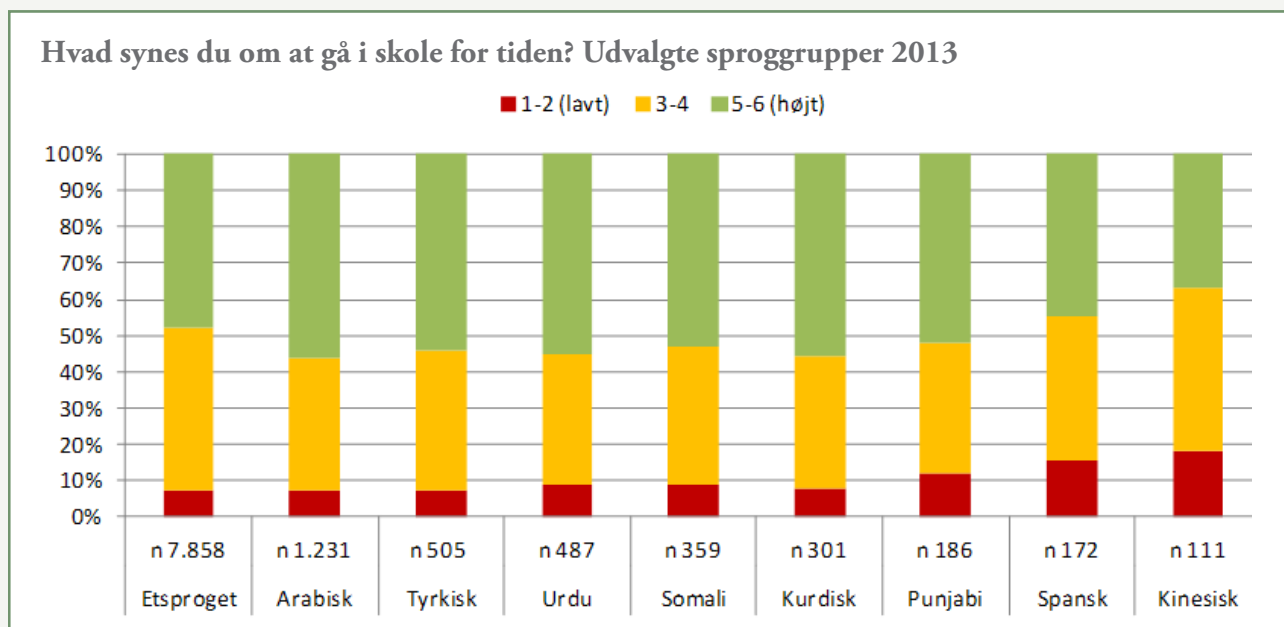
Flest tosprogede elever synes meget godt om at gå i skole

Når man sammenligner hele gruppen af tosprogede elever med hele gruppen af etsprogede (altså de, der kun taler dansk derhjemme), er der ligesom de foregående år kun forskel i toppen. Der er lige stor andel i de to grupper, der er meget kede af at gå i skole, men der er en større andel tosprogede elever, som svarer helt i top.

De små sproggrupper bekymrer

Der er fortsat store indbyrdes forskelle i gruppen af tosprogede: de arabisktalende, som er den største gruppe, svarer på næsten samme måde som de etsprogede, bortset fra at flere er meget tilfredse. Igen i år er der grund til bekymring for eleverne i de mindste sproggrupper, fx de elever, der taler punjabi og spansk, og især for de kinesisktalende.

29 elever er fjernet, fordi de svarede at de talte samtlige eller ingen sprog.

Gode frikvarterer

Eleverne har som noget nyt i 2013, skullet svare på spørgsmålet ”Har du det som regel godt i frikvarterne?”. Som det ses i denne tabel, svarer 8% i den nederste halvdel af skalaen (svarer 1-2-3), og kun tilsammen 3% svarer i de to dårligste muligheder, så det generelle billede af trivsel i frikvarterne må siges at være meget positivt.

Hvad synes du om at gå i skole for tiden? Procentfordeling 2013

Har du det som regel godt i frikvarterne?

1-Ikke godt	1
2	2
3	5
4	13
4	34
6- meget godt	44

Hvad har betydning for, om eleven synes meget godt om at gå i skole?

I forvaltningen har vi i 2013 foretaget en analyse af sammenhængen mellem de forskellige besvarelser. Den viser bl.a, at den allermest afgørende faktor for om en elev synes godt om at gå i skole, er, om han/hun har det godt i frikvarteret.

Blandt de mest betydende faktorer for, om man synes godt om at gå i skole, er - udover frikvarteret –

- om undervisningen opleves som spændende
- om læreren hjælper og er retfærdig
- at der er god stemning i klassen
- at det er nemt at koncentrere sig i timerne
- om der er medbestemmelse i timerne
- at man ikke bliver mobbet
- at det ender godt, når nogen er uvenner
- at der ikke er noget i skolen, man er bange for
- at der er bevægelse i skoletiden
- at der er en voksen på skolen, man kan tale med, når man er ked af det
- at man ikke er bange for at en lærer specielt er ude efter sig.

Der er størst sandsynlighed for at have det godt i skolen, hvis man er pige, tosproget og går på 4. eller 5. klassestrin.

Mobningen falder

Den positive tendens fortsætter: stadig færre elever bliver mobbet og færre elever mobber selv. Digital mobning er kun lidt udbredt. Der er fortsat stor forskel på omfanget af mobning fra skole til skole.

Mobningen på de københavnske folkeskoler faldt fra 2011 til 2012, og tendensen fortsætter. I 2013 er det 9,2 % af eleverne, der er blevet mobbet, og der ses ingen kønsforskel.

**Er du blevet mobbet af nogen af de andre elever i skolen inden for de seneste 2 måneder?
Procentandel, der svarer ja 2008 - 2013**

	2008 n = 11.088	2009 n = 12.378	2010 n = 12.129	2011 n = 13.120	2012 n = 13.603	2013 n = 13.134
Ja	15,6	11,4	10,7	10,7	10,2	9,2

Også antallet af børn, der bliver mobbet hver dag er faldet fra 1,8% i 2012 til 1,4% i 2013. De 1,4% svarer til 178 børn. Mobbeprocenten er højest i 4.klasse, nemlig 13% mod 6% i 9. klasse. Der er ingen kønsforskel her. 13% af de tosprogede og 7% af de etsprogede er udsat for mobning.

Der er fortsat stor forskel på skolernes mobbeprocenter, fra 4% til 24%. Flere af de skoler, der tidligere havde en høj mobbeprocent, har nedbragt den en del siden 2012.

Digital mobning

2% af alle elever har været udsat for mobning via sms eller på internettet. Dette tal er identisk med resultatet fra sidst, der blev spurgt om det (2011). I 9. klasse foregår knap halvdelen af al mobning via internettet eller sms. I 4. klasse er det hver femte af de elever, der er blevet mobbet, der angiver, at det er foregået via sms eller internettet.

Vi har også stillet et lidt bredere spørgsmål ”Er du blevet ked af det eller har følt dig truet af noget, der er blevet skrevet om eller til dig på nettet eller på sms indenfor de sidste to måneder?”

6% af eleverne har svaret ja på dette spørgsmål. Hos pigerne er det 8%. Oplevelsen er jævnt fordelt på klassetrinnene.

Færre mobber andre

Hvor det i 2011 var 8% og i 2012 7%, er det i 2013 6% af eleverne, som mobber andre. Der er flest drenge, som mobber andre: 9% af drengene og 3% af pigerne mobber selv.

Tosprogede mobber mere: 10% af de tosprogede mod 3% af de etsprogede siger, at de selv mobber.

I 2013 er der tilføjet en ny svarmulighed til det spørgsmål, der lyder "Når du er i skole, er du så bange for noget af dette?" Her er seks muligheder, og eleven kan vælge flere. Som noget nyt har vi tilføjet muligheden "at en lærer er specielt ude efter dig"? Det er der 12% af eleverne, der er bange for. Her er der ingen forskel på drenge og piger og kun mindre forskel mellem klassetrinnene, fx er det 13% i udskoling. Flest tosprogede, nemlig 14% er bange for det, mod 11% af de etsprogede.

Mobning og trivsel hænger sammen

Som Københavnbarometeret konstaterede for et par år siden, er der nogle børn, som både mobber, og selv bliver mobbet. Når man ser på skoleglæde, tryghed, livskvalitet og hvordan eleverne har det i frikvarteret, tegner der sig et klart mønster: de elever, som både selv mobber og bliver mobbet, er de elever, der trives dårligst. De elever, der trives næstdårligst, er de, der bliver mobbet, men ikke selv mobber andre. De elever, der kun mobber andre, men ikke selv bliver mobbet, trives nærmere på niveau med de elever, der ikke er involveret i mobning.

Hvilke forhold i undervisningen har betydning for, om en elev mobber andre elever?

Forvaltningens analyse af Københavnbarometeret 2013 viser, at de mest betydende faktorer i undervisningen for, at man ikke mobber andre, er

- at man taler ordentligt til hinanden i klassen
- at det ender på en god måde, når nogen i klassen er uvenner
- at læreren lytter, når man fortæller/siger noget i timerne
- at dansklæreren lægger mærke til, når man har gjort sig umage
- at man har lyst til at lære og lærer meget i skolen.

Hvis man er en etsproget pige i de ældste klasser i Indre by, Østerbro eller på Amager, er det meget sandsynligt, at man ikke mobber andre.

Undervisningen kan differentieres yderligere

For 4 ud af 10 elever er undervisningens niveau passende. Der er stadig grund til at blive bedre til at differentiere undervisningen.

Ifølge folkeskoleloven skal undervisningen tilpasses de konkrete elevers forudsætninger og behov, så hvis eleverne oplever undervisningen som en smule krævende, anser vi det for optimalt. Derfor har forvaltningen vurderet, at det kan tages som udtryk for at eleven får en vel tilpasset undervisning, hvis eleven svarer 4 på en skala fra 1 til 6 på spørgsmålet om, hvor lette opgaverne i danskundervisningen er.

Bedst til midtergruppen

39% af eleverne svarer 4, 18% svarer 1-2 (meget lette) og 15% svarer 5-6 (meget svære). Dette kan tolkes som en bekræftelse af det forhold, at skolerne er bedst til undervisning af midtergruppen, men mindre god til at differentiere undervisningen for de elever, der har henholdsvis størst brug for støtte og størst brug for udfordringer.

Der er kun lille forskel mellem klassetrinnene, mellem piger og drenge og mellem et- og tosprogede her. I 2012 var det også 39% der svarede 4. Der er altså lige så mange elever i 2013 som i 2012 der oplever, at undervisningen er vel tilpasset.

Målet er, at færre oplever opgaverne i yderpunkterne ”meget lette” eller ”meget svære”. Lidt flere elever i 2013 end i 2012 synes at opgaverne er meget nemme, og lidt færre, at de er meget svære.

Oplevelsen af egen læring uændret

Elevernes egne oplevelser af, hvor meget de lærer, kan også ses som en del af deres oplevelse af undervisningsdifferentiering. Målet er, at andelen af eleverne, der oplever at lære meget, øges.

Resultatet af, hvor meget eleverne oplever de lærer, er identisk med resultatet fra 2011. Sammenlignet med 2012 er der 2 procentpoint færre elever, der oplever at de lærer meget i skolen (dvs. at de svarer i svarmulighed 6).

Hvor meget lærer du i skolen? På en skala hvor 1 er meget lidt og 6 er meget. I procent		
	2012	2013
1 - 2	6	6
3 - 4	37	38
5 - 6	57	56

Det er fortsat kun 5% af eleverne, der har brugt skolens lektiecafe inden for den seneste uge. 6% af de tosprogede og 3% af de etsprogede.

Læringsmiljø og mulighed for fordybelse

De tosprogede elever giver på flere områder skolen en mere positiv vurdering end de etsprogede, selv om de selv har flere trivselsproblemer end de etsprogede elever har.

Ro og uro

Som det ses i tabellen, er der ikke fremgang på oplevelsen af ro eller uro.

Hvor meget ro er der normalt i din klasse i timerne? På en skala, hvor 1 er meget uro og 6 er meget ro. I procent

	2012	2013
1 - 2	24	24
3 - 4	59	60
5 - 6	17	16

Rum til koncentration

Ro er et relativt begreb. Det vigtige i den henseende er, om eleverne kan koncentrere sig i timerne. Det er der ikke flere, der finder nemt i 2013, end der var i 2012. På dette område står det kun en smule bedre til i 9. klasse end i 4.klasse.

Hvor nemt er det normalt at koncentrere sig i timerne?? På en skala, hvor 1 er meget svært og 6 er meget nemt. I procent

	2012	2013
1 - 2	13	13
3 - 4	54	55
5 - 6	33	32

Forskelle og ligheder mellem et- og tosprogede

Sammenligner man hele gruppen af etsprogede med hele gruppen af tosprogede, er der både ligheder og forskelle.

For eksempel i forhold til **trivsel**, hvor

- 96% af de tosprogede og 97% af de etsprogede har en god ven i skolen.
- 7% af de tosprogede og 6% af de etsprogede er blevet truet og er blevet ked af noget, der er skrevet til dem på sms eller internet
- 13% af de tosprogede og 17% af de etsprogede er bange for at blive holdt udenfor
- 13% af de tosprogede og 7% af de etsprogede bliver mobbet
- 10% af de tosprogede og 3% af de etsprogede mobber selv
- 12% af de tosprogede og 9% af de etsprogede er blevet slået i skolen af nogle andre elever.

Livet i klassen, hvor

- 33% af både to- og etsprogede synes, det er meget nemt at koncentrere sig i timerne, (de svarer 5 eller 6)
- 14% af de tosprogede og 12% af de etsprogede synes, at det er meget svært at koncentrere sig i timerne (de svarer 1 eller 2)
- 13% af de tosprogede og 7% af de etsprogede synes, der normalt er en dårlig stemning i klassen (de svarer 1 eller 2)
- 37% af de tosprogede og 44% af de etsprogede synes, der normalt er en god stemning i klassen (de svarer 5 eller 6)
- Hver fjerde både to- og etsprogede elev synes, der er meget uro i klassen (de svarer 1 eller 2)
- 12% af de tosprogede og 5% af de etsprogede synes, at det meget sjældent ender på en god måde, når nogen har været uvenner (de svarer 1 eller 2)
- 52% af de tosprogede og 66% af de etsprogede synes, at det tit ender på en god måde, når nogen i klassen har været uvenner (de svarer 5 eller 6)

Undervisningen, hvor

- Lidt mere end hver femte et- og tosprogede elev synes, at de i tilstrækkelig grad er med til at bestemme, hvad der skal ske i undervisningen. (de svarer 5 eller 6)
- 28% af de tosprogede og 25% af de etsprogede synes ikke, de er nok med til at bestemme i undervisningen (de svarer 1 eller 2)
- Flest tosprogede kan altid se meningen med undervisningen, oplever undervisningen spændende, og har normalt lyst til at lære og synes, man lærer meget i skolen
- 6% af de tosprogede og 3% af de etsprogede har brugt skolens lektiecafe inden for den seneste uge
- 71% af de tosprogede og 74% af de etsprogede oplever, at der er en voksen på skolen, de kan tale med, hvis de er kede af det.

Forholdet til læreren, hvor

- 55% af både et- og tosprogede synes, at de altid, eller næsten altid, får den hjælp fra læreren, som de har brug for (de svarer 5 eller 6)
- 10% af de tosprogede og 8% af de etsprogede oplever, at de aldrig får den hjælp, de har brug for (de svarer 1 eller 2)
- 58% af de tosprogede og 60% af de etsprogede synes, at klasselæreren altid gør sig umage med at være retfærdig (de svarer 5 eller 6)
- 12% af de tosprogede og 8% af de etsprogede synes aldrig, at deres klasselærer gør sig umage med at være retfærdig (de svarer 1 eller 2)
- 64 % af de tosprogede og 70 % af de etsprogede oplever, at lærerne normalt lytter, når de siger noget i klassen. (de svarer 5 eller 6)
- 8% af de tosprogede og 5% af de etsprogede oplever, at lærerne aldrig lytter til dem, når de siger noget i klassen (de svarer 1 eller 2)
- 14% af de tosprogede og 11% af de etsprogede er bange for, at en lærer er specielt ude efter dem
- 42% af de tosprogede og 28% af de etsprogede ville ikke tale med en lærer om det, hvis de havde store problemer derhjemme.

Nogle elever føler sig overset i udskolingen

De fleste elever i udskolingen er tilfredse eller meget tilfredse med undervisningen, men nogle sproggrupper har flere utilfredse elever end andre.

Tosprogede drenge mest utilfredse

Omkring seks ud af ti elever i 7., 8. og 9. klasse er tilfredse eller meget tilfredse med undervisningen, mens hver tiende er utilfreds eller meget utilfreds med undervisningen. Gruppen af tosprogede drenge, der er utilfredse med undervisningen, er den største.

Hvor tilfreds er du alt i alt med undervisningen? Eleverne i 7., 8. og 9. klasse. I procent								
Sprog	Drenge				Piger			
	Etsprogede	Arabisk	Tyrkisk	Urdu	Etsprogede	Arabisk	Tyrkisk	Urdu
Tilfreds eller meget tilfreds	62	61	58	57	61	58	56	61
Hverken eller	28	22	23	24	28	26	30	20
Utilfreds eller meget utilfreds	9	15	17	16	10	13	12	10
Ved ikke	1	2	2	3	1	3	2	9

Når man opdeler udskolingen både på køn og sprog, bliver grupperne meget små. Af hensyn til validiteten er her kun medtaget de grupper, som er større end 100.

De tosprogede piger oplever at lære meget

Blandt de tosprogede piger i udskolingen er der størst oplevelse af at lære meget. De etsprogede har den mindste andel, som oplever at lære meget lidt.

Hvor meget lærer du i skolen? På en skala fra 1 til 6, hvor 1 er meget lidt og 6 er meget. I procent								
Sprog	Drenge				Piger			
	Etsprogede	Arabisk	Tyrkisk	Urdu	Etsprogede	Arabisk	Tyrkisk	Urdu
1 - 2 meget lidt	7	15	11	17	7	10	15	15
3 - 4	50	40	37	41	50	43	33	32
5 - 6 meget	43	45	46	41	43	48	52	52

Etsprogede elever bliver hørt og set

De etsprogede drenge har den mindste andel, der sjældent bliver lagt mærke til. De tosprogede drenge derimod, især de urdualende, har den største andel, som oplever at der sjældent bliver lagt mærke til, når de har gjort sig umage. De tyrkisktalende piger og arabisktalende drenge er de grupper, hvis bestræbelser bliver mest bemærket.

Hvor tit lægger dansklæreren mærke til, når du har gjort dig umage? På en skala fra 1 til 6, hvor 1 er meget sjældent og 6 er meget tit. I procent								
Sprog	Drenge				Piger			
	Etsprogede	Arabisk	Tyrkisk	Urdu	Etsprogede	Arabisk	Tyrkisk	Urdu
1 - 2 meget sjældent	13	21	21	29	13	15	17	20
3 - 4	41	33	36	39	44	41	35	39
5 - 6 meget tit	45	46	43	33	43	44	47	42

En del tosprogede elever oplever dårlig stemning i klassen

Næste tabel viser en bemærkelsesværdig forskel mellem et- og tosprogedes oplevelse af stemningen i klassen. Som det ses, har de etsprogede såvel drenge som piger i udskoling en meget mere positiv oplevelse af stemningen i klassen end de tosprogede

Hvordan er stemningen normalt i klassen, mens I arbejder? På en skala fra 1 til 6, hvor 1 er meget dårlig og 6 er meget god. Elever i 7., 8., og 9.klasse. I procent								
Sprog	Drenge				Piger			
	Etsprogede	Arabisk	Tyrkisk	Urdu	Etsprogede	Arabisk	Tyrkisk	Urdu
1 - 2 meget dårlig	6	14	13	16	5	12	13	12
3 - 4	41	41	50	42	45	49	43	53
5 - 6 meget god	53	45	37	41	50	39	44	35

En del tosprogede drenge oplever, at læreren ikke lytter

Nedenfor ses, hvordan de tosprogede drenge i udskoling er de elever, der oplever at blive mindst lyttet til.

Lytter lærerne normalt efter, når du fortæller eller siger noget i klassen? Elever i 7., 8. og 9. klasse. På en skala fra 1 til 6, hvor 1 er aldrig og 6 er altid. I procent								
Sprog	Drenge				Piger			
	Etsprogede	Arabisk	Tyrkisk	Urdu	Etsprogede	Arabisk	Tyrkisk	Urdu
1 - 2 aldrig	6	17	18	24	5	9	7	7
3 - 4	27	33	36	28	29	32	24	29
5 - 6 altid	67	50	47	49	66	59	68	64

Færre er fysisk aktive

Færre elever er meget fysiske aktive, og flere er fysisk inaktive end sidste år. Tre fjerdedele af eleverne i de store klasser cykler eller går til skole dagligt. En fjerdedel af eleverne går ikke til fritidsaktiviteter efter skoletid.

Hvor mange dage den sidste uge har du været fysisk aktiv i mindst én time

	2011	2012	2013
0 dage	7	6	8
1 dag	8	8	10
2 dage	12	11	12
3 dage	15	14	15
4 dage	14	14	14
5 dage	13	14	13
6 dage	8	8	8
7 dage	23	25	20
Total	100	100	100

Hver sjette elev bliver sjældent forpustede

I skoletiden bevæger en tredjedel af eleverne sig ofte eller meget ofte så meget, at de får sved på panden eller bliver forpustede. 16 % af elever svarer til gengældt, at de sjældent bevæger sig så meget, at de bliver forpustede.

Tæller man tiden uden for skolen med, svarer 20 % af eleverne i 7. – 9. klasse, at de har været fysisk aktive mindst en time hver dag i den sidste uge. Det er et bemærkelsesværdigt fald i forhold til sidste år, hvor den tilsvarende procentdel var 25.

Det er drengene, der er mest fysisk aktive. Her svarer 27 %, at de er fysisk aktive hver dag, mens det kun gælder for 13 % af pigerne. Der er flere to-sprogede blandt de mest aktive elever (24 %) i forhold til de elever, der kun taler et sprog hjemme (18 %).

Hvad angår de mest inaktive elever – de elever, der har svaret, at de slet ikke har været fysisk aktive i løbet af den sidste uge – er der også sket en mindre stigning i forhold til sidste år. I 2013 var det 8 % mod 6 % året før.

Cyklen er populær

Der er rigtig mange skolebørn i København, der enten cykler eller går til skole. I alt 75 % af børnene tilbagelægger vejen til og fra skole på cykel eller gåben hver dag eller næsten hver dag. Det er en lille stigning i forhold til sidste år. Men der er stadig 13 % af eleverne, der aldrig cykler eller går til skole, men bliver transporteret – enten i bus eller i bil.

Eleverne synes, de har et godt helbred

28 % af elever vurderer selv deres helbred som virkelig godt, og hele 85 % vurderer deres helbred i den positive ende af svarskalaen (har svaret 4, 5 eller 6). 2 % vurderer deres helbred som dårligt. Det er ikke muligt at sammenligne svarene på dette spørgsmål med tidligere år, da svarskalaen er blevet ændret i 2013.

Tre ud af fire er aktive i fritiden

I skoletiden bevæger en tredjedel af eleverne sig ofte eller meget ofte så meget, at de får sved på panden eller bliver forpustede. 16 % af eleverne svarer til gengæld, at de sjældent bevæger sig så meget, at de bliver forpustede.

Tæller man tiden uden for skolen med, svarer 20 % af eleverne i 7. – 9. klasse, at de har været fysisk aktive mindst en time hver dag i den sidste uge. Det er et bemærkelsesværdigt fald i forhold til sidste år, hvor den tilsvarende procentdel var 25.

Går du til noget efter skole? i Procent			
	2011	2012	2013
Ja jeg går til sport i en idrætsforening (f.eks. fodbold, håndbold eller karate)	55	56	56
Ja, jeg går til noget andet end sport (f.eks. spejder, musik eller dans)	26	28	26
Nej jeg går ikke til noget i fritiden	28	27	27
Total	109	111	110

Vold i hjemmet

Som resultat af en politisk beslutning i Børne-og Ungdomsudvalget kortlagde Københavnerbarometeret i 2012, om eleverne var blevet udsat for vold i hjemmet. Baggrunden var, at en anden undersøgelse på københavnske skoler i 2009 havde vist et foruroligende omfang af børn, der blev slået i hjemmet, og politikerne ønskede at følge udviklingen. Resultatet af kortlægningen i 2012 bragte ikke klarhed: Omfanget af vold i hjemmet var langt mindre, end 2009-undersøgelsen viste og tættere på en anden national undersøgelse (Statens Institut for Folkesundhed 2008), men længere fra en tredje national undersøgelse (Socialforskningsinstituttet 2010).

Københavnerbarometeret 2013 har undersøgt det samme og resultatet i 2013 ligner meget resultatet fra 2012. Dog er der færre børn i 2013, som er blevet skubbet eller rusket og færre, der er blevet gjort ”noget andet voldsomt ved”.

Har du inden for det sidste år oplevet, at en voksen derhjemme har gjort noget, som står på listen nedenfor? Fx når I var uenige eller du havde gjort noget, du ikke måtte? Sæt kryds ved alle de ting, der er sket (andele i procent)

	2012	2013
..snakket med mig om det	51	55
..skældt mig ud	35	37
..sagt at jeg ikke må bruge computer eller se tv	12	13
..sendt mig på mit værelse eller givet mig stuearrest	7	7
..råbt af mig	18	18
..ikke talt til mig i flere dage	3	2
..truet mig	3	2
..skubbet og rusket mig	3	2
..slået eller sparket mig	2	2
..gjort noget andet voldsomt ved mig	2	1
Ingen af tingene er sket	36	34

Hvis børnene selv kunne bestemme

Eleverne har haft mulighed for at komme med deres bud på, hvad der skulle laves om på deres skole, hvis de kunne bestemme. Her er et lille udpluk af svarene:

”Det burde være mere organiseret, for eksempel kan jeg ikke lide at have så mange projekter, og hver uge er helt forskellig. Jeg kan bedre lide, når alt er det samme og meget organiseret.”

”At vi ikke skal have idræt hver morgen! Det motiverer ikke os unge, det gør os trætte, og jeg gider det ikke!”

”Toiletterne er klamme, i hvert fald vores. På næsten hele skolen har de fået nye toiletter med sådan noget sæbe og papir, hvor man bare skal tage sin hånd foran uden at røre, så det er hygiejnisk osv. Det eneste sted, hvor der IKKE er kommet nye ting er hos os, dvs. 8 og 9.”

”Flere aktiviteter i skoletiden, så vi elever ikke begynder at kede os og synes, at skolen er lige meget.”

”Jeg synes, der skal være flere lejrskoler, da man kommer mere ind på sine klassekammerater og lærere, og det gør at man er mere tryk i skolen, også i timerne. For hvis man føler sig tryk i klassen, så er man heller ikke bange for at sige noget forkert. Og det gør så at man har mere selvtillid og gerne vil deltage i timerne.”

”At vi måske skal gå længere i skole, at vi får så mange lektier for. Man burde lave en alternativ form for undervisningsmetode, så man ikke fik så mange lektier for.”

”Ikke så mange timer, er ved at dø.”

Sådan kan Københavnerbarometeret bruges

Københavnerbarometeret bliver først for alvor nyttig, når dem, der former de københavnske børns hverdag, bruger konklusionerne fra rapporten. Når de taler om de kan genkende sig selv i rapporten, og om rapporten og drøftelsen kan give dem inspiration til nye handlinger. Disse dialoger bliver ført i skolens ledelse, i pædagogisk råd, ressourcecenteret, skolebestyrelsen, blandt kontaktførelser og i skolens elevråd. Man kan også med fordel indarbejde elevernes oplevelser, som de udtrykker dem gennem barometeret, i skolens rutiner, fx i forbindelse med forberedelse af regelmæssige klassekonferencer eller klassetrinmøder.

Forvaltningens arbejdsgruppe har gode erfaringer med at stille op med oplæg og sparring til den enkelte skoles resultater i mange forskellige fora.

Politisk og administrativt kan undersøgelsens resultater bruges til at se behovet for nye indsatser og måle effekten af allerede iværksatte indsatser (fx udskolingselevers motivation i forhold til oprettelse af udskolingsdynamoer og iværksættelse af samarbejde mellem skole og erhverv) samt afdække forekomsten af enkeltskoler, hvor elevernes oplevelser giver anledning til opmærksomhed eller til særlige ledelsesmæssige indsatser.

En stor del af besvarelsene indgår i kvalitetsrapporten og bliver som sådan til genstand for fremadrettede drøftelser mellem skoleledelse og områdechef.

Undersøgelsen kan kortlægge omfanget af problemer, som ofte drøftes i den offentlige debat. Fx har nærmere analyse af elevernes svar vedr. mobning bekræftet teorien om, at mobning ikke er et individorienteret problem, men skal ses i sammenhæng med de sociale mønstre i gruppen/klassen.

Forvaltningen kan via afdelingen for Pædagogisk Service tilbyde de enkelte skoler kontakt til andre skoler, som med succes har iværksat indsatser på det område, som den pågældende skole har brug for at forbedre.

Forvaltningen har i de sidste tre år tilbudt skolerne, at de kunne tilføje egne spørgsmål til Københavnerbarometeret, samt tilbudt hjælp til den konkrete formulering af skolens egne spørgsmål. Årligt fem skoler har benyttet sig af tilbuddet.

Metodiske bemærkninger

Københavnbarometeret kortlægger elevernes oplevelser. Når der nogen gange bruges udtrykket ”synes” eller ”mener”, er det af hensyn til den sproglige variation. Alle spørgsmål afdækker den enkelte elevs oplevelse.

Undersøgelsen er i 2008-2013 hvert forår gennemført på alle alment skolerne i Københavns Kommune blandt eleverne i 4.-9.klasse. Specialskolerne har ikke skullet deltage, (dog har tre specialskoler på eget initiativ gennemført undersøgelsen, disse resultater er ikke en del af rapporten). Skolerne har skullet sørge for, at undersøgelsen blev gennemført i løbet af en periode på to måneder. Undersøgelsen er gennemført elektronisk. Rent praktisk har klasselæreren foranlediget, at alle de elever, der var i skole den pågældende dag, har indtastet deres besvarelser. Lærerne har ikke efterfølgende skullet bruge tid på at sørge for, at de elever, der var syge eller fraværende, skulle besvare undersøgelsen. Dette for at belaste skolerne mindst muligt

Undersøgelsen har i 2013 en svarprocent på 77,7%. Rapporten vil aldrig kunne få en svarprocent på 100, fordi der en given dag altid vil være elever, der er syge, har fri eller andet, og fordi klasselæreren ikke bliver bedt om senere at sørge for at de fraværende elever besvarer spørgsmålene. I 2013 har 13.134 elever på alle kommunens alment skoler i 4.-9. klasse besvaret undersøgelsen.

Københavnbarometeret er en anonym undersøgelse. De elever, der svarer ja til, at de er blevet mobbet (9 %), bliver dog efterfølgende spurgt om, hvilken klasse de går i. Således kan skolens ledelse finde frem til hvilke klasser, de mobbede elever går i, uden at gå på kompromis med anonymiteten.

Rapporten medtager primært konklusioner. Hvis man vil se hvilke tabeller der ligger til grund for konklusionerne, vil man efter BUUs behandling af Københavnbarometeret i efteråret 2013 kunne finde rapporten på www.bufnet,kk.dk. Her ligger flere forskellige rapporter fra 2013.